

KASVISTASE 2008

KOTIMAISET
KASVIKSET

KASVISTASE 2008

Kotimaiset Kasvikset ry:n arvio kasvisten kulutuksesta

Kulutuksen arviointiin on käytetty A.C. Nielsenin Kuluttajapaneelin tuotekohtaisia tietoja kotitalouksien vihannesostoista vähittäismyymälöissä. Luku on jaettu Suomen väkiluvulla 2008-2009 vuodenvaihteessa (5 326 314) ja kerrottu 2,0. Näin päästään samaan tuoreiden vihannesten kokonaiskulutuslukuun (56,2 kg/hl/v.), jonka Maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskus on ilmoittanut ennakoarviona Ravintotaseessa vuodelle 2008. Poikkeuksena kuitenkin tomaatti ja peruna, joiden kulutusarviot ovat suoraan Ravintotaseesta.

Tuotekohtaisesti suosituimpien tuoreiden vihannesten kulutus kg/hlö/vuosi 2008

Tomaatti	11,90
Kurkku	10,03
Porkkana	8,54
Kelta- ja punasipulit	4,84
Valkokaali	2,90
Amerikansalaatti	2,78
Paprika	2,71
Kukkakaali	1,24
Lanttu	1,14

Kasvisten kulutus pääryhmittäin v. 2008

Tuote	KK ry:n kulutusarvio kg/hlö/vuosi
Peruna	58,4*
Juurekset	11,2
Sipulit	5,64
Kaalit	5,57
Kasvihuonevihannekset	29,81
Muut vihannekset	2,56
Peruna ja vihannekset yht.	113,18

*Tiken arvio

KULUTUSARVIOT

Perunan ja juuresten kulutus v. 2008

Tuote	Ostot kg A.C. Nielsen Kuluttajaneeli 2008	Kulutus kg/hlö/v KK ry:n arvio	%-osuus vih.kokonais- kulutuksesta
Peruna	88 125 000	58,4*	
Porkkana	23 027 000	8,54	15 %
Lanttu	3 041 000	1,14	2 %
Nauris	199 000	0,07	alle 1 %
Punajuuri	2 021 000	0,76	1 %
Palsternakka	194 000	0,07	alle 1 %
Retiisi	130 000	0,05	alle 1 %
Retikka	4 000	0	alle 1 %
Mukulaselleri	83 000	0,03	alle 1 %
Bataatti	721 000	0,27	alle 1 %
Maa-artisokka	45 000	0,02	alle 1 %
Piparjuuri	16 000	0,01	alle 1 %
Muut juurekset	650 000	0,24	alle 1 %
Juurekset yhteensä	30 131 000	11,2	20 %

*Perunan kulutusarvio on suoraan Tiken Ravintotaseesta

Sipulien kulutus v. 2008

Tuote	Ostot kg A.C. Nielsen Kuluttajaneeli 2008	Kulutus kg/hlö/v KK ry:n arvio	%-osuus vih.kokonais- kulutuksesta
Kelta- ja punasipuli	12 891 000	4,84	9 %
Valkosipuli	621 000	0,23	alle 1 %
Purjo	958 000	0,36	1 %
Kevätsipuli	185 000	0,07	alle 1 %
Muut sipulit	366 000	0,14	alle 1 %
Sipulit yhteensä	15 021 000	5,64	10 %

Kaalien kulutus v. 2008

Tuote	Ostot kg	Kulutus kg/hlö/v	%-osuus vih.kokonais- kulutuksesta
	A.C. Nielsen Kuluttajaneeli 2008	KK ry:n arvio	
Valkokaali	7 713 000	2,90	5 %
Punakaali	173 000	0,06	alle 1 %
Kiinankaali	1 908 000	0,72	1 %
Kukkakaali	3 293 000	1,24	2 %
Parsakaali	1 498 000	0,56	1 %
Ruusukaali	105 000	0,04	alle 1%
Kyssäkaali	62 000	0,02	alle 1%
Savojjinkaali	18 000	0,01	alle 1%
Muut kaalit	67 000	0,02	alle 1%
Kaalit yhteensä	14 837 000	5,57	10 %

Kasvihuonevihannesten kulutus v. 2008

Tuote	Ostot kg	Kulutus kg/hlö/v	%-osuus vih.kokonais- kulutuksesta
	A.C. Nielsen Kuluttajaneeli 2008	KK ry:n arvio	
Tomaatti	40 835 000	11,9 *	21 %
Kurkku	29 146 000	10,03	18 %
Avomaankurkku	1 142 000	0,43	1 %
Paprika	7 223 000	2,71	5 %
Ruukkusalaatti	2 323 000	0,87	2 %
Amerikansalaatti	7 391 000	2,78	5 %
Pehmeälehtinen kerä- salaatti	250 000	0,09	alle 1 %
Jääsalaatti	1 900 000	0,71	1 %
Rucola	144 000	0,05	alle 1 %
Tammenlehtisalaatti	149 000	0,06	alle 1 %
Salaattisekoitukset	93 000	0,03	alle 1 %
Muut salaattit	390 000	0,15	alle 1 %
Kasvihuonevih. yht.	90 986 000	29,81	54 %

*tomaatin kulutusarvio on Tiken Ravintotaseesta

Muiden vihannesten kulutus v. 2008

Tuote	Ostot kg A.C. Nielsen Kuluttajaneeli 2008	Kulutus kg/hlö/v KK ry:n arvio	%-osuus vih.kokonais- kulutuksesta
Tarhaherne	888 000	0,33	1 %
Herneenverso	37 000	0,01	alle 1 %
Kesäkurpitsa	1 701 000	0,64	alle 1 %
Tankoparsa	159 000	0,06	alle 1 %
Lehtiselleri	383 000	0,14	alle 1 %
Chilipaprika	32 000	0,01	alle 1 %
Inkivääri	101 000	0,04	alle 1 %
Fenkoli	54 000	0,02	alle 1 %
Pinaatti	37 000	0,01	alle 1 %
Yrtit			
Tilli, basilika, persilja	553 000	0,21	alle 1 %
Muut yrtit	139 000	0,05	alle 1 %
Papu	33 000	0,01	alle 1 %
Raparperi	72 000	0,03	alle 1 %
Munakoiso	223 000	0,08	alle 1 %
Maissi	936 000	0,35	1
Idut	30 000	0,01	alle 1 %
Sienet	855 000	0,32	1
Muut	630 000	0,24	alle 1 %
Muut vihannekset yht.	6 863 000	2,56	5 %

Tuoreiden kasvien ostot kasvoivat volyymissa myös vuonna 2008. Kertaostoskorin arvo oli 18,60 € ja ostoskoreista 50 % sisälsi tuoreita vihanneksia /hedelmiä.

Vuonna 2008 kotitaloutta kohti ostettiin tuoretta perunaa 39 kg ja tuoreita vihanneksia 62 kg. Ostetuimmat vihannekset olivat tomaatti, kurkkuja porkkana. Näitä ostettiin 40,5 kg eli kaikista ostetuista tuoreista vihanneksista kertyy jo 65 % näistä.

Hedelmiä ja marjoja kotitaloutta kohden ostettiin 83 kg. Ostetuimmat hedelmät olivat banaani, omena, appelsiini, satsuma ja viinirypäleet. Etenkin banaania ja viinirypäleitä ostettiin entistä enemmän, appelsiinia ja satsumaa vähemmän.

Päivittäistavaraostoista kasvisostot painottuvat iäkkäisiin pariskuntiin. Lapsiperheillä kasvisostojen osuus päivittäistavaraostoista on lievästi alipainottunut.

Peruna

Perunaa ostavat muita ryhmiä vähemmän etenkin alle 35-vuotiaat, lapsettomat, pääkaupunkiseudulla keskustassa asuvat kotitaloudet.

Alle 35-vuotiaat

Alle 35-vuotiailla lapsettomilla talouksilla ostoissa painottuvat viljellyt sienet, yrtit kaikkienensa, mutta etenkin basilika ja ruohosipuli, salaateista he suosivat rucolaa ja tammenlehtisalaattia, sipuleista punasipulia, tomaateista luumu- ja kirsikkatomaatteja. Ostoskorissa korostuivat myös paprikat ja kesäkurpitsa.

Ryhmän ostoissa alikorostui peruna, punajuuri, kiinankaali ja valkokaali sekä sipulinippu. Hedelmistä lapsettomiin alle 35-vuotiaiden talouksiin ostettiin erikoishedelmiä.

Pikkulapsiperheet (lapset alle 6 v.)

Lapsiperheissä, joissa lapset olivat alle 6-vuotiaita, kasvisostoissa korostui bataatti, palsternakka, kiinankaali ja kurkku.

Muita perheitä vähemmän pikkulapsiperheet ostivat sieniä ja juureksista lanttua ja punajuurta. Avomaankurkusta perheet eivät varmaan ole edes kuulleet.

Hedelmistä pikkulapsiperheisiin ostetaan etenkin banaania ja päärynää.

Lapsiperheet (lapset 0-17 v.)

Ostoissa korostuivat etenkin kurkku ja paprika.

Perheiden ostoskoriin päätyi tavallisesti perunaa, kaaleista kiinankaalia ja salaateista amerikansalaattia.

Perheiden ostoissa alikorostui bataatti, juureksista lanttu, palsternakka ja punajuuri, valkokaali, yrtit, rucola sekä tomaateista luumu- ja terttutomaatti.

Hedelmistä lapsiperheisiin ostettiin etenkin banaania ja melonia.

Teinilapsiperheet (lapset 11-17 v.)

Teinilapsiperheissä kasvisostot jäävät suhteessa alhaisemmiksi.

Perheiden ostoskoriin päätyi tavallisesti perunaa, sieniä, valkokaalia, salaatteja ja etenkin amerikansalaattia.

Perheiden ostoissa alikorostui bataatti, juureksista lanttu, palsternakka ja punajuuri, rucola sekä sipulinippu.

Hedelmistä teinilapsiperheet suosivat sitruksia ja banaania.

35-54 -vuotiaiden taloudet, ei lapsia alle 18 v.

Ostoissa korostuivat sienet, punajuuri, yrtit ja niissä etenkin persilja, yleisesti salaatit ja niissä etenkin lollo rosso ja tammenlehtisalaatti, sipulinippu, kirsikka- ja luumutomaatti, herne ja kesäkurpitsa.

Perheiden ostoissa alikorostui terttutomaatti.

Senioritaloudet

Erityisesti senioriparit ostivat suhteessa muihin talouksiin ja omiin pt-ostoihin enemmän kasviksia. Ostoissa korostuivat perunat, bataatti, lanttu, palsternakka, punajuuri, kaalit ja niissä kiinankaali ja valkokaali, tilli, sipuleista purjo ja sipulinippu, tomaateissa ns. tavallinen tomaatti ja terttutomaatti sekä avomaankurkku.

Talouksien ostoissa alikorostui sienet, basilika, salaatit sekä kurkku ja paprika.

Hedelmistä senioritaloudet ostivat omenaa ja marjoja.

RAVINTOTASEET 1998-2008

Perunan, vihannesten, hedelmien ja marjojen kulutus (kg/hlö/v.)

Lähde: MMM, Ravintotaseet vuosilta 1998-2008.

*ennakko

~ Tietoa ei ole saatu

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Peruna, tuore	61,4	61,6	61,6	61,7	61,6	61,4	62,5	62,0	58,4	~	~
Vihannekset yhteensä	59,3	64,15	64,63	63,76	64,53	64,09	66,42	68,4	65,3	68,5	68,6
Vihannekset, tuoreet	47,1	52,8	52,8	50,9	51,9	51,8	53,1	55,1	53,4	56,4	56,2
Säilykevihannekset (sis. mehut)	7,7	6,7	7	7,8	7,7	7,7	8,1	8,2	7,9	~	~
Pakastevihannekset	4,5	4,7	4,8	5,1	4,9	4,6	5,2	5	4,1	4,2	4,4
Hedelmät ja marjat yhteensä	88,2	88,36	90,2	91,1	86,2	87,3	86,9	90,4	83,8	86,2	81,3
Sitruhedelmät	14,1	13,2	13,1	13,5	13,2	13,5	12,9	12,1	12,7	13,7	12,5
Muut tuoreet hedelmät	29,9	32,5	32,1	31,9	30,7	31,9	33,6	35,7	33,9	36,3	34,2
Kuivatut hedelmät	1,2	1,2	1	1,1	1,1	1	1,1	1	1,1	1	1,1
Hedelmämehut	24,1	22,5	24,9	25	21,9	21	19,1	21,4	19,1	17,4	15,7
Hedelmäsäilykkeet	4,6	4,9	4,7	5,2	4,8	5,4	5,6	5,7	5,4	6,2	6,2
Marjat	14,2	14,1	14,5	14,5	14,5	14,4	14,5	14,5	11,6	~	~

KOTITALOUKSIEN OSTOT

Kotitalouksien kasvisostot vähittäismyymälöistä vv. 1998-2008

Lähde: A.C.Nielsen, Kuluttajaneeli

Vuosi	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2008
Tuote	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Peruna	87 098	91 301	87 363	93 283	91 906	92 042	95 524	94 241	91 037	88 125
Juurekset	25 855	27 270	27 746	26 485	25 452	26 221	27 733	28 368	28 752	30 131
Sipulit	11 551	13 489	13 121	13 604	13 329	14 017	13 946	14 550	14 150	15021
Kaalit	19 975	20 814	20 297	18 437	16 637	16 940	17 229	16 326	16 295	15 438
Kasvihuonevihannekset	71 738	80 022	75 960	79 525	79 264	80 197	82 936	83 802	87 376	90 986
Muut vihannekset	3 706	4 702	4 542	4 216	4 168	4 171	4358	4023	6 872	6971
Kaikki vihannekset yhteensä	132 825	146 297	141 666	142 267	138 850	141 546	146 202	147 069	153 445	158 547
Peruna ja vihannekset yhteensä	219 923	237 598	229 029	235 550	230 756	233 588	241 726	241 310	244 482	246 672

Vihanneksia viljelevien yritysten lukumäärä, viljelyala ja satomäärät v. 2008

Lähde: MMM, Tike, Puutarhayritysrekisteri

Selitys	Yritysten määrä, kpl	Viljelyala, ha	Sato 1 000 kg/ kpl
Porkkana, Avomaa	455	1 567	60 548
Lanttu	220	357	12 538
Nauris	63	66	497
Punajuuri	219	380	11 041
Palsternakka	92	96	1 137
Mukulaselleri	42	27	525
Ruokasipuli*	557	986	20 418
Valkosipuli	64	15	16
Purjo	81	28	375
Valkokaali, Avomaa	237	567	18 755
Kasvihuone	6	0,5	18
Punakaali	37	23	443
Kiinankaali, Avomaa	103	203	2 724
Kasvihuone	12	2,2	127
Kukkakaali	132	287	2831
Parsakaali	97	147	751
Muut kaalit	58	41	26
Tomaatti, Kasvihuone	542	116,3	40 467
Kurkku, Kasvihuone	401	74	31 357
Avomaankurkku, Avomaa	191	242	8 015
Kasvihuone	109	7	585
Paprika, Kasvihuone	91	4,7	616
Ruukkusalaatti	55	18,8	59 562 kpl
Amerikansalaatti, Avomaa	94	352	3 919
Kasvihuone	28	2,3	328
Pehmeälehtinen keräsalaatti, ja erikoissalaatit	53	37,9	266
Pehmeäleht. keräsalaatti, kasvih.	67	9,3	1 321
Muut avomaasalaatit			
Tarhaherne	700	2473	5700
Kurpitsat	41	7,4	75
Kesäkurpitsa, Avomaa	75	35	819
Lehtiselleri	17	8,2	118
Pinaatti	16	117	766
Yrtit			
Tilli, Avomaa	212	83	162
Tilli, Kasvihuone	100	8,7	102
Tilli, Ruukku	27	1	5016 kpl
Persilja, Avomaa	52	5	15
Persilja, Kasvihuone	54	5,8	145
Persilja, Ruukku	29	0,7	2934 kpl
Muut yrtit, Ruukku	30	1,5	4 999 kpl

Pensasapu	62	10	18
Raparperi	53	10	60
Tankoparsa	26	19	5
Muut, avomaalla viljellyt	162	59	48
Sienet	19		
Herkkusieni**			1 825
Siitake			260

*Ruokasipuli sisältää kepa-, puna-,
jätti- ja ryssäpulin.

** vuoden 2007 luku

Marjoja ja hedelmiä viljelevien yritysten lukumäärä, viljelyala ja satomäärät 2008

Lähde: MMM, Tike, Puutarhayritysrekisteri

	Yritysten määrä kpl	Satoikäinen kasvusto ha	Sato 1 000 kg
Musta- ja viherherukka	864	1887	992
Punaherukka	233	194	143
Valkoherukka	97	108	103
Vadelma ja mesivadelma	651	459	543
Karviainen	97	33	30
Mansikka	1 521	4 225	11 151
Pensasmustikka	167	77	54
Tyrni	302	206	66
Muut marjat*	157	116	21
Omenat	393	668	4 282

*karpalo, marja-aronia, mesimarja, pihlaja,
ruusukvitteni, ruusunmarja,
marjasinikuusama ja
marjatuomipihlaja